

■ ■ ■ Salamova-saken viser hvor besværlig prinsippet om likhet for loven kan være. Særlig for politikere.

Rettferdighet til besvær

KRIKIKK
EINAR ØVERENGET

«Det viktigste for oss er at hun får anledning til å bli norsk», hevdet stortingsrepresentant for SV, Heikki Holmås på TV 2-nyhetene fredag forrige uke. Det dreier seg selvsagt om Madina Salamova, også kjent som Maria Amelie. Hun har blitt sendt ut, men regjeringen har foreslått regelendringer av en slik art at hun umiddelbart får anledning til å søke om arbeidstillatelse i Norge.

Jeg ble sittende og grunne litt over dette utsagnet, for hvem er dette «oss»? Heikki Holmås refererer til? Vel, Heikki Holmås er medlem av Stortinget, landets nasjonalforsamling, og derfor er det ikke helt urimelig å vurdere hans utsagn nettopp i lys av det.

Stortinget er landets lovgivende organ og dets oppgave er nettopp det – å vedta lover. Et grunnleggende prinsipp i en rettsstat er at de lover som blir vedtatt gjelder likt for alle.

Holmås kunne ha sagt: Det viktigste for oss er å ha et regelverk som gjør det lettere for dem som oppholder seg ulovlig i Norge å søke om arbeidstillatelse etter utsendelse. Men det sa han altså ikke. Og årsaken til det kan faktisk være at det ikke var målsetningen. Kanskje Holmås simpelthen snakker sant: Det viktigste med denne regelendringen er å finne en løsning for en bestemt person.

Frontene har vært steile de siste ukene.

– Det må være likhet for loven, hevdet det fra den ene siden.

Den andre svarer:

– Ja, men loven gir fortsatt rom for utøvelse av skjønn og individuell behandling.

Begge parter har selvsagt rett. Det må være likhet for loven, og det må også være rom for utøvelse av skjønn.

Men det å utøve skjønn er ikke ensbetydende med fri synsing. Utøvelse av skjønn må også skje på grunnlag av visse prinsipper. Og det mest grunnleggende av disse er det som i etikken omtales som likhetsprinsippet: Like tilfeller skal

■ I FRONT. SVs Heikki Holmås kjemper for at Marie Amelie skal få arbeids- og oppholdstillatelse i Norge.
Foto: Gunnar Bløndal

behandles likt, og forskjellsbehandling krever at du kan peke på en relevant forskjell mellom et tilfelle og et annet. Det er ikke nok at det er en forskjell; forskjellen må også være relevant.

Dette er et etisk prinsipp, og det stikker dypere enn både juridiske og politiske hensyn. Har man et lovverk som bryter med likhetsprinsippet, bør man endre loven. Har man politikere som ønsker å bryte prinsippet, bør man ansvarliggjøre dem og avkreve en forklaring.

Likhetsprinsippet må ikke tas til inntekt for at alle må behandles likt. Et eksempel: Når personer som kommer til Norge hevder å ha et beskyttelsesbehov, er det noen som blir gitt oppholdstillatelse, mens andre blir sendt ut. Med andre ord, vi forskjellsbehandler dem som kommer til Norge for å søke beskyttelse.

Grunnlaget for den forskjellsbehandlingen er at vi har saklige grunner for å skille mellom dem som faktisk har et beskyttelsesbehov og dem som ikke har det. Alle med beskyttelsesbehov må få bli – selv mulla Krekar. Det er fastslått at

Madina Salamova ikke hadde et beskyttelsesbehov, men det har blitt hevdet at loven fortsatt gir rom for at hun skal få opphold. Hun har en sterk tilknytning til riket: Hun har bodd her i mange år – fra før hun ble myndig – hun snakker norsk flytende, hun har tatt høyere utdanning her og er godt integrert.

Men likhetsprinsippet krever at selv om man ønsker å legge

Har man politikere som ønsker å bryte likhetsprinsippet, bør man ansvarliggjøre dem og avkreve en forklaring

vekt på menneskelige hensyn, må det fortsatt være et visst samsvar med hvordan man behandler andre i samme situasjon. Det som har forundret mange, er at det har stått fram flere mennesker som oppholder seg ulovlig i Norge som har en minst like sterk tilknytning til riket – uten at verken politikere, media eller opinion har fattet særlig interesse for deres sak. Og mennesker har blitt sendt ut mens denne saken har pågått. Også barn.

Nå er det et annet forhold

som skiller saken til Madina Salamova fra andre saker, og det er den enorme medieinteressen – men skal den forskjellen betraktes som etisk sett relevant slik at hun av den grunn også bør behandles forskjellig fra andre i tilsvarende situasjon? Det er vanskelig å forsvare det synet. Men tror vi at medieoppbudet allikevel kan være egnet til å påvirke politikere?

Det har blitt hevdet at Salamovas sak er en symbolsak for de papirløse i Norge, men det er vanskelig å se at det stemmer. De endringer som er foreslått vil nok kunne representere en løsning på hennes sak, men det er vanskelig å se at de regelendringer som er foreslått i praksis gjør noe særlig for andre papirløse i Norge.

Om denne saken ikke fører til endringer for papirløse i Norge – som har vært det prinsipielle alibiet for den kampanjen som har blitt ført – og samtidig munner ut i en regelendring for søknad om arbeidsinnvandring som er så spesiell at den i praksis gjelder svært få, om noen (annen enn Salamova), hva er det vi da har vært vitne til i denne saken?

Jeg sitter igjen med et inntrykk av at Heikki Holmås har rett: Denne kampanjen – som har foregått i mediene såvel som i politikken – har

FLERE INNLEGG
Side 42 – 44

Gjestekommentar

NHO har det godt

Roger Bjørnstad

Innlegg

Farlig hastverk

Arne Hyttnes

Selg Store Norske

Jan Fredrik Nicolaisen

Statlige grep ga velstand

Asbjørn Karlsen

under et dekke av å være prinsipiell, i praksis dreid seg om å finne en løsning for én bestemt person.

■ Einar Øverengen, filosof, Humanistisk Akademi

DN

E-post: debatt@dn.no Telefaks: 22 00 11 10
Hovedinnlegg/kronikk: Maks 4500 tegn inklusive mellomrom
Underinnlegg/replikk: Maks 1500 tegn (ca 250 ord)
Legg ved portrettfoto

■ Alt stoff som leveres til Dagens Næringsliv, må produseres i henhold til Vær Varsom-plakaten.
■ Dagens Næringsliv betinger seg retten til å lagre og utgi alt

stoff i avisen i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere.
■ Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innsendte manuskripter.

Debattinnlegg honoreres ikke.
Debattansvarlig: Vidar Ivarsen, tlf. 22 00 10 59 – 932 56 059
debatt@dn.no